

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 26.01.2021

Vår ref: 20/04434-2

Deres ref:

Høringssvar- Oppfølging av evalueringen av Samarbeid menighet og misjon (SMM)

Tunsberg bispedømmeråd avgir følgende høringssvar på bakgrunn av spørsmålene som fremkommer i høringsnotatet fra Kirkerådet:

1. Støtter bispedømmerådene anbefalingen fra SMM-rådet om at bispedømmene overtar det økonomiske ansvaret for misjonsrådgiverstillingene på bispedømmekontorene?

a) Hvis ja: hvordan kan stillingene som ivaretar misjon, utformes (fagportefølje, stillingsstørrelse, samarbeidsrelasjoner)?

b) Hvis nei: hvordan skal misjon ivaretas i staben om misjonsorganisasjonene kutter den økonomiske støtten?

Overtakelse av økonomisk ansvar

Tunsberg bispedømmeråd har erfart at det er av betydning for rådgivning og oppfølging av lokalmenighetene at vi har noen med misjonsfaglig kompetanse i staben. Tunsberg bispedømmeråd er glad for at Kirkerådet i sin behandling av saken er tydelig på at misjon er et selvsagt ansvar for kirken, og Tunsberg bispedømmeråd vil følge opp dette ansvaret.

Bispedømmerådet ønsker ikke å forplikte seg til å overta et fullt økonomisk ansvar for en 100% misjonsrådgiverstilling ved bispedømmekontoret. Bispedømmerådet ser det som naturlig at kirken tar ansvar for å videreføre misjonsperspektivet, og det er viktig å ha misjonsfaglig kompetanse på bispedømmekontoret, men ønsker å kunne vurdere ressurser til rådgiverstillingene i forhold til bispedømmets mål og strategier. Vi støtter derfor ikke at det økonomiske ansvaret overtas helt av bispedømmene.

Misjon ivaretas gjennom å sikre tilstrekkelig misjonsfaglig kompetanse på bispedømmekontoret som kan følge opp og inspirere menighetene til misjonsengasjement.

Utforming av stillingen

Prinsipielt mener vi at stillingen må utformes i hvert enkelt bispedømme utfra de vedtak, føringer og strategier som Kirkemøtet legger. Tunsberg bispedømmeråd ønsker at stillingen

skal ha samme grunnfunksjon og stillingsstørrelse som den har i dag.

I Tunsberg har vi en stilling på 100%, med 50 % dekning av økonomien via misjonsorganisasjonene. Stillingen har i Tunsberg hatt en bred fagportefølje basert på kompetansen til det personell som er ansatt og de strategiske valg som er tatt i samarbeid med det regionale SMM-utvalget. Foruten å ha en koordinerende rolle mellom lokalmenighetene og misjonsorganisasjonene mht. til misjonsavtaler i menigheten, har rådgiver bl.a. hatt ansvar for økumenikk, menighetsutvikling, misjon i trosopplæring, gudstjenesteliv, religionsdialog, kommunikasjon av evangeliet i ulike kontekster, samt bearbeidelse av menighetsstatistikk.

For oss vil det være ønskelig å fortsette med en 100 % stilling med fokus på misjon, bredt forstått (jfr. KM 5/19) der på både de lokale og globale misjonsperspektivene ivaretas. Ikke minst vil misjonsfaglige perspektiv være viktige fremover når vi arbeider med spørsmålene om hvordan vi kan være en relevant kirke for alle, både medlemmer og ikke medlemmer. For oss vil det være en reduksjon av misjonsforståelsen dersom stillingene kun handler om koordinering av misjonsavtaler.

2. Hvordan bør det regionale samarbeidet mellom biskop, bispedømmeråd og misjonsorganisasjonene organiseres for å styrke misjonsengasjementet i menighetene? Hvordan vil bispedømmet samarbeide med organisasjonene dersom det regionale utvalget legges ned?

Tunsberg bispedømme erfarer at gjeldene modell for regionalt SMM-utvalg ikke lenger fungerer så operativt som den engang gjorde. Den ble utformet på slutten av 1990-tallet da alle misjonsorganisasjoner tilknyttet SMM hadde egne regionale kontor eller ansatte i innenfor bispedømmets grenser. I dag er det bare NMS som har en ansatt representant i SMM-utvalget, de andre er frivillige i organisasjonene eller ansatte fra hovedkontor i Oslo. Frivillige kan, etter vår erfaring, ha mangelfull kjennskap til organisasjonen de representerer sitt arbeid og prioriteringer. De har også mindre tid til å følge opp menighetene. SMM-utvalget i Tunsberg har vært ikke fungerende den siste tiden. Hovedårsaken er utvikling over tid og reduksjon av antall representanter grunnet tragiske dødsfall og avgang ved pensjon. Organisasjonene sliter med å finne egnede personer som skal erstatte disse. Antallet misjonsorganisasjoner har også gått drastisk ned de siste 10 årene i Tunsberg slik at rekrutteringspoolen har skrumpet inn.

Som et fora der en har kunnet reflektere sammen om bredden og mangfoldet i misjonsorganisasjonene og det felles oppdraget har utvalgsmodellen fungert.

Ut fra vår kontekst vil vi tenke at for oss er vi best tjent med å nedlegge det regionale SMM-utvalget i sin nåværende form, og vil arbeide med alternative modeller for å skape fora for samhandling der både biskop, bispedømmeråd og misjonsorganisasjonene deltar.

Bispedømmets fortsatte samarbeid med organisasjonene

Det vil fortsatt være naturlig å invitere misjonsorganisasjonene til fagdager og arrangementer i bispedømmet som tidligere. Regelmessige, tverrfaglige inspirasjonssamlinger med fokus på misjon kan også være en modell.

Det å legge til halvårlige eller årlige dialogsamlinger mellom biskop, bispedømmeråd og misjonsorganisasjoner kan være en vei å gå. Økt kjennskap til hverandre og relasjonsbygging både regionalt og lokalt er avgjørende for fremtidig samhandling.

Det som vi har lært gjennom 25 år med SMM er at den viktigste faktoren for økt misjonsengasjement handler om først og fremst at det bygges gode relasjoner på grasrota mellom lokalmenighet og misjonsorganisasjon. Biskopens visitas og prostevistasene kan her være en tilrettelegger for dette.

3. Hvilke forventinger har bispedømmerådene til Kirkerådet/Mellomkirkelig råd om samarbeid knyttet til SMM – dette gjelder både rådene og administrasjonene?

Den norske kirkes totale internasjonale arbeid er bredt og mangfoldig. SMM-samarbeidet er en del av dette. Derfor er Tunsberg bispedømme glad for at Mellomkirkelig råd har nå oppnevnt en representant fra misjonsorganisasjonene tilknyttet Den norske kirke gjennom SMM-samarbeidet. Dette vil være med på å skape en forståelse av det misjonsorganisasjonen driver på med også er en del av kirkens globale oppdrag, og ikke noe som gjøres på siden av.

Misjonsavtaler vil fortsatt være en viktig konkretisering for lokalt engasjement for et globalt misjonsarbeid som har nedslag i menighetene. Men i menighetene finner vi også engasjement for fasteaksjon, global uke, vennskapsmenigheter, økumenikk mm. Sett fra menighetenes perspektiv er det behov for at disse bør samordnes og synliggjøres bedre enn det gjøres i dag, f.eks. i en helhetlig menighetsplan. Vi håper at Kirkemøtesaken «Den norske kirkes globale oppdrag» kan bidra til dette.

Tunsberg bispedømme ser også viktigheten av at stillingen som daglig leder av SMM i Kirkerådet videreføres. Dette for å sikre en kontinuitet av den viktige kontakten mellom kirkens misjonsorganisasjoner og det sentralkirkelige arbeid. Det vil være viktig at en slik stilling får synliggjøre og tilrettelegge for SMM-organisasjonene i kirkens helhetstenkning om misjon.

4. Hvordan kan misjon synliggjøres bedre i bispedømmerådernes planer og rapporter?

Først og fremst ved at det helt konkret etterspørres i de rapportkrav og føringer Kirkerådet gir for bispedømmenes årsrapportering. Når ikke misjonsarbeid, lokalt eller globalt, ikke etterspørres i planer og rapporter fra sentralt hold gis det et signal nedover at dette ikke er viktig.

Det bør kvalitetssikres at menighetenes misjonsarbeid etterspørres i menighetenes rapporter til biskopens ved visiter og i prostenes årsrapporter.

Misjon og kirkens globale oppdrag er helt forsvunnet fra flertallet av menighetenes sine nettsider etter at nye maler for nettsider ble innført. Dette har gitt et signal til menighetene fra sentralt hold at misjon ikke er viktig. Det er uheldig.

Det er også en misforståelse at menighetenes globale engasjement ikke kommuniserer til andre en grønn gruppe. Globale problemstillinger og synliggjøring av at lokalmenigheten engasjerer seg har en bred appell lokalt særlig til gul men også delvis til rød gruppe.

Det er imidlertid en utfordring til hvordan misjon presenteres og kommuniseres utad. Her kan mange bli bedre, og mye skjer allerede i misjonsorganisasjonene på dette feltet. Tunsberg bispedømme anbefaler at Kirkerådet tar nødvendige grep slik at misjon på menighetenes nettsider blir satt på dagsorden.

Å være en misjonerende kirke har med vår identitet som kirke å gjøre. Derfor bør en i mye større grad enn tidligere også trekke inn misjonsdimensjonen og relevante misjonsfaglige innspill når konkrete strategiske satsningsområder utformes. Kanskje kan nettopp det bringe den innovasjon og nytenkning som kan stimulere til en bedre måloppnåelse?

Erfaring fra mange bispedømmer ar at det å la misjon bli en fast post på BDR møtene, årlig eller halvårlig, bidrar til synlighet og økt kjennskap om misjon og situasjonen på dette feltet i bispedømmet.

5. Eventuelle andre kommentarer til evalueringen

Tunsberg bispedømmeråd har ingen ytterligere kommentarer

Med vennlig hilsen

Michael Onsrud

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO